


## **Alina Brzuska-Kępa**

Katedra Informatologii i Bibliologii

Uniwersytet Łódzki

e-mail: [alina.brzuska@uni.lodz.pl](mailto:alina.brzuska@uni.lodz.pl)

 <https://orcid.org/0000-0003-2385-620X>

Doktor Jacek Ladorucki



Fot. Alina Brzuska-Kępa

## **Dr Jacek Ladorucki (1970–2023)**

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.36.06>

28 czerwca 2023 roku niespodziewanie zmarł dr Jacek Ladorucki, adiunkt w Katedrze Informatologii i Bibliologii (dawniej Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej) Uniwersytetu Łódzkiego. Jego nagła, w żaden sposób nieprzewidywana śmierć okryła żalobą rodzinę i bliskich, a także zaskoczyła i zasmuciła środowisko naukowe.

Jacek Ladorucki był absolwentem studiów bibliotekoznawczych w Uniwersytecie Łódzkim. Koledzy i koleżanki z rocznika zapamiętali go jako poważnego, trochę wyróżniającego się na tle pozostałych kolegów, lecz także niestroniącego od dowcipu, kiedy żartował na zajęciach z bibliografii, że „Estreichera można pokochać tylko platonicznie”. Ewelina Węglowska (w czasie studiów Drabińska) docenia, jak dużym wsparciem był dla niej Jacek motywujący ją do nieporzucania trudnego tematu pracy magisterskiej. Małgorzata Bańkowska (z d. Calka) wspomina go jako kolegę ze studiów i pracy w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej: „Koleżeński i towarzyski, dowcipny. Kłopoty związane z pracą ze studentami, zmaganiem naukowymi, kwitował w stylu – *jak mogę pomóc?* I dodawał – *mogę nawet usmażyć jajko na żelazku*. Dostrzegał drobiazgi, chętnie służył pomocą, był życzliwy”.

Był magistrantem, a później doktorantem profesora Janusza Dunina. Pod jego kierunkiem napisał w 1997 roku pracę magisterską „*Brulion*” – *pismo literackie i kulturalne schyłku XX wieku. Zarys problematyki*, a w 2004 roku obronił pracę doktorską pod tytułem *Książka poetycka. Powstanie, rozwój i cechy w latach 1891–1939*. W profesorze cenił jego bogatą osobowość, erudycję, poczucie humoru. Uważał go za jednego z najwybitniejszych polskich bibliologów, czemu dał wyraz redagując (wraz z dr Magdaleną Rządrowską) *Pasję książki. Studia poświęcone pamięci profesora Janusza Dunina* (Ladorucki, Rządrowska (red.), 2009), a także przygotowując jako autor teksty poświęcone Januszowi Duninowi (w tym obszerny wywiad-rzekę „*Pozostawałem w kręgu książki*”... *Rozmowy z profesorem Januszem Duninem o bibliologii, medioznawstwie i zwykłym życiu* (Dunin, Ladorucki, 2007) czy też powołując do życia w oficjalnym wydaniu *Rozwój cech wydawniczych polskiej książki literackiej XIX–XX wieku* (Dunin, 2018).

Promocja doktorska Jacka Ladoruckiego, maj 2005



Fot. archiwum M. Bańkowskiej

„Zarażony” osobowością profesora Dunina oraz jego sposobem traktowania życia naukowego i uniwersyteckiego, Jacek Ladorucki z trudem znosił korporyzację nauki, zmiany w uczelni wymagające coraz bardziej szczegółowych sylabusów, systematyzowania osiągnięć w tabelach i poddawaniu ich ocenie i punktacji.

Jako adiunkt w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, obecnie Katedrze Informatologii i Bibliologii był wykładowcą cenionym i lubianym przez kolejne roczniki studentów. Prowadził ciekawe zajęcia dydaktyczne z wielu przedmiotów, między innymi takich, jak: Nauki o komunikowaniu; Inicjatywy kulturalne w społecznościach lokalnych; Społeczeństwo informacji i wiedzy; Teoria i historia kultury; Estetyka typograficzna książki I połowy XX wieku; Czytelnictwo; Współczesny rynek wydawniczy i księgarski; Sztuka książki. Ukształtowanie typograficzne polskiej książki literackiej na przełomie XIX i XX w.; Metodologia badań czytelnictwa i potrzeb użytkowników. Zajęcia związane z typografią i sztuką książki urozmaicał ciekawymi wycieczkami do Muzeum Papieru i Druku oraz Muzeum Książki Artystycznej, z którymi współpracował i pozostawał w bliskich kontaktach. Był także współtwórcą i w latach 1999–2008 opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Bibliotekoznawców. Za pracę dydaktyczną odebrał w 2013 roku Nagrodę Rektora Uniwersytetu Łódzkiego (Zespołowa I stopnia).

Jacek Ladorucki brał żywy udział w życiu Uniwersytetu Łódzkiego, np. jako członek Wydziałowej Komisji Oceniającej Wydziału Filologicznego, Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia Wydziału Filologicznego, Koordynator ds. współpracy między Wydziałem Filologicznym UŁ a Narodowym Uniwersytetem „Politechnika Lwowska”, wykładowca Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej (organizowanej przez Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców UŁ).

Był także uczestnikiem wielu przedsięwzięć pozauniwersyteckich, popularyzujących naukę, książkę i czytelnictwo, jak choćby wykładowcą dziesiątków warsztatów czy Członkiem Jury Kolekcji „Polska książka artystyczna z przełomu XX i XXI wieku” Fundacji „Correspondance des Arts” w Programie operacyjnym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Wydarzenia artystyczne / Sztuki wizualne” (2008–2010).

Brał aktywny udział, także jako członek władz w pracach Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego Oddziału Warszawskiego, Łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Książki czy Fundacji „Ocalić od zapomnienia”.

Przez kilka lat pracował także w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Był tam osobą współorganizującą obchody stulecia biblioteki. Pokłosem tych obchodów była między innymi przygotowana po jego redakcją książka *Biblioteka publiczna w przestrzeni społecznej*.

Alina Brzuska-Kępa

*Księga jubileuszowa z okazji 100-lecia działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi* (Ladorucki (red.), 2017). Dzięki staraniom dr. Ladoruckiego biblioteka otrzymała również odznaczenie Instytutu Pamięi Narodowej „Świadek historii”.

Nie sposób w krótkim wspomnieniu ogarnąć bogatego dorobku naukowego Jacka Ladoruckiego. To uczestnictwo w dziesiątkach konferencji naukowych i zapewne ponad setka publikacji dotyczących interdyscyplinarnego pogranicza bibliologii, czytelnictwa i konsumpcji książki, historii i metody nauki o książce, rynku książki, typologii książki, literatury i kultury popularnej. Za pracę naukowo-badawczą kilkakrotnie otrzymał Nagrodę Rektora Uniwersytetu Łódzkiego Indywidualną II stopnia. Jedną z ważniejszych publikacji była z pewnością książka *„Gdy otworzyli bramy, zaczęłam iść w stronę domu”... Rozmowy z Joanną Muszkowską-Penson* (Ladorucki, 2016), w której „jako absolwent katedry założonej przez J. Muszkowskiego podjął wyzwanie skomponowania opowieści o życiu trudnym i ciekawym jednej z najbliższych osób profesora” (Bańkowska, 2018).

Promocja książki-wywiadu z prof. J. Muszkowską-Penson



Fot. Alina Brzuska-Kępa

W czerwcu 2023 uczestniczył w dwóch konferencjach. 2 czerwca na konferencji z serii „Romantycy w nieromantycznym ogrodzie” zatytułowanej „Urodzony Zygmunt Krasiński” wystąpił z przygotowanym wspólnie z Pawłem

Podnieślińskim referatem *Komercyjne katalogi aukcyjne jako dokumenty odbioru i zbiorowej recepcji dorobku Zygmunta Krasińskiego*. 14 czerwca wystąpił na konferencji „Literatura i kultura popularna: analizy, interpretacje, konteksty”, cyklicznej konferencji badaczy literatury i kultury popularnej, do grona których także się zaliczał. Jego referat *Historia, autorefleksja, historiografia... O potrzebie stworzenia „mapy drogowej” badań nad historiografią literatury i kultury popularnej* był jednym z trzech otwierających konferencję w sesji porannej. Jak się okazało, było to ostatnie wystąpienie, na dwa tygodnie przed nagłą i przedwczesną śmiercią.

W życiu prywatnym osierocił sześciolatniego synka – a tak bardzo cieszył się na towarzyszenie mu w dorastaniu, przekazywanie pasji i miłości do książek.

Odszedł człowiek życzliwy, kontaktowy, towarzyski, zawsze pomocny, ale także niepokorny i nieustępliwy w dążeniu do prawdy.

Żegnaj, Jacku. Bardzo będzie Cię brakować...

## Bibliografia

- Bańkowska, Małgorzata (2018). *Jacek Ladorucki, Gdy otworzyli bramy, zaczęłam iść w stronę domu... Rozmowy z Joanną Muszkowską-Penson*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2016, ss. 180 [Recenzja]. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum*, 2(27), 117–120.
- Dunin, Janusz (2018). *Rozwój cech wydawniczych polskiej książki literackiej XIX–XX wieku*, oprac. i wstęp Jacek Ladorucki. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, ss. 364.
- Dunin, Janusz, Ladorucki, Jacek (2007). *Pozostawałem w kregu książki... Rozmowy z profesorem Januszem Dunin-Horkawiczem o bibliologii, medioznawstwie i znyczajnym życiu*. Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, ss. 132.
- Ladorucki, Jacek, Rzadkowolska, Magdalena (red.) (2009). *Pasja książki. Studia poświęcone pamięci profesora Janusza Dunina*. Praca zbiorowa. Łódź: Wydawnictwo Literatura, ss. 528 [+ 16 nlb.]
- Ladorucki, Jacek (2016). *Gdy otworzyli bramy, zaczęłam iść w stronę domu...Rozmowy z Joanną Muszkowską-Penson*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, ss. 182.
- Ladorucki, Jacek (red.) (2017). *Biblioteka publiczna w przestrzeni społecznej. Księga jubileuszowa z okazji 100-lecia działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi*. Łódź: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, ss. 648+132 [+38 ss. nlb.]